

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

AKHRI

– SIDAN AYAAD UGU AQRIN KARTAA CUNUGGAAGA

"Ib siger godnat til en gris"
waxaa qoray Peter Nordahl & Rasmus Bregnholøi

Tusaale

AKHRISKA KA HOR

Waxaad ka caawineysaa cunuggaaga inuu xooga saaro buugga, haddii aad ka hadashiin ka hor intaadan akhrin.

Tusaale:

- Cinwaanka buugga waa.
- Kumaad aragtaa bogga hore?
- Ib muxuu gacmihiisa ku haystaa? farta ku fiiq Miyaad ku seexatay boorso hurdo ah?
- Maxaad u malaynaysaa Ib waxa uu sameeyo? Malaha waxa laga yaabaa inuu tago?
- Dhinaca dambe wax yar baa ku qoran, waxa buuggu ku saabsan yahay.
- Ma xasuusataa markii aan socodka ku jirmay? Sidee taasi ahayd?

MARKA AAD AKHRINAYSIIN

Waxaad ka caawinaysaa cunuggaaga inuu fahmo waxa ku jira, haddii aad kahadashiin inta aad akhrineyso.

Tusaale:

- Eeg sawirka Ib? Magaalada dhexdeeda ama baadiyaha dhexdeeda?
- Ma u malaynaysaa inay tahay subax ama fiid? Sideen ku arki karnaan?
- Maxuu sameenayaa Ib? (tilmaan sawirka teendhada)
- Maxaad u maleynaysaa ul (ul) difaaca? Muxuu Ib u haystaa usha difaaca?
- Yaad u maleynaysaa qofka teendhada ka baxsan? (Fiiri sawirka)
- Sidee doofaarku u yahay? Sideed u egtahay marka aad murugsan tahay iyo markaad faraxsan tahay?
- Maxaad u malaynaysaa inuu Ib ku yidhi doofaarku? Waxay ila tahay Ib ...
- Muxuu Ib sameeyaa? Waxay ila tahay Ib ...
- Bogga ugu dambeeyaa, Ib wuxuu arkaa dayaxa. Imminka waan ku tixgeliyya (taas tus). Isku day hadaad tixgelin karto?
- Sidee sheekadu ku dhamaanaysaa? Ib ma faraxsan yahay mise waa murugeysan yahay?

MARKA AAD AKHRISEEN

Waxaad ka caawinaysaa cunuggaaga inuu fahmo waxa ku jira haddii aad ka hadasho ka dib markaad aqriso.

Tusaale:

- Dhinackee buugga ka mid ah oo ugu xiiso badnaa? Maxaa ka dhacaya halkaan? Mise ma xasuusataa inay ahayd halkan ..
- Sidee buu Ib ku haystaa markuu arko hooska doofaarka meel ka baxsan teendhada? Waaan u maleynayaa inuu ...
- Ma isku dayday inaad baqdo? Markaan cabsado, waxaan u muuqdaa taas. Sideed u egtahay?
- Waaan baqayaa ...? Maxaad ka baqaysaa?
- Maxuu Ib u cabsanayn dhamaadka sheekaada?
- Maxaad u malaynaysaa Ib inuu ka soo horjeedo doofaarka? Ib ma fiican yahay, mise waa doqon? Maxaad tahay sababto aad ugu malaynayo?
- Ma xasuusataa markii lagu caawiyay? Sidee dareetay?

Caruurta da'da weyn ee xanaanada caruurta waxaad sidoo kale tilmaami kartaa qoraalka oo aad ugala hadli kartaa sida xarfaha iyo erezada ay u muuqdaan una dhawaaqaan.

Tusaale:

- Halkan waxaa ku yaalo uf- muxuu sheegayaa doofaar? Eygu muxuu sheegayaa? Maxuu yidhi mid...?
- Doofaarku wuxuu u eg yahay dhuuso. Ma heli karnaa ereyo kale oo u eg sida doofaarka iyo codka doofaarka dhuuso (bariis)?
- Halkan waxaa ku yaalo hooyo waxayna ku bilaabmay-saa M - mmmm. Ma maqli kartaa in M ay u egtahay magacaaga Marie -Mmmmor iyo Mmmarie?

Haddii cunugu uusan ka jawaabin su'aalahaaga, waad ku caawin kartaa adoo siinaya talooyin jawaabaha ama xitaa ka jawaabaya. Waxaad sidoo kale ku celin kartaa waa ilmuuhu dhahayo oo aad ku ballaarisoo weedha. Xusuusnow in jawaabta cunugga sidoo kale lagu muujin karo luqadda jirka iyo sida dhadhqaqaq wajiga.